

Входите у львівській
кабініт (худоба і та-
зат. сълж.) о 5-їй то-
дін по полуночі

Редакція :
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
чиши франковаки.

Рукописи зберігаються
чиши в окреме жадані
і за умову пласти
вічтової.

Рекламації не виме-
жані вільні від оплати
поштової

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Цісар в Галичині. — Положене в Чехії. —
З півдневої Африки.)

В суботу о годині $1\frac{1}{2}$ в полуночі велів
Цісар закінчити маневри і вернув двірським по-
їздом о годині 1-ї до Ясля. Вчера відбулося
під проводом Цісара обговорення маневрів, а о
годині 5-ї по півночі Цісар стражданий на
двірці представителями влади і населенням
відіїхав з поворотом до Відня. Войска почали
вертати з поля маневрів зараз в суботу по пів-
ночі.

Hlas Naroda доносить на підставі — як
каже — найціннішої інформації, що до судо-
вих і січарських властей видано тайне пору-
чення, аби абсолютно усунути чеський язык з
внутрішньої урядової служби. Hlas Naroda пише,
що коли Молодочехи ухвалили провадити об-
струкцію, остерігали їх, що наслідком тої у-
хвали чеський народ потерпить великі шкоди.
Ціла отаже вина паде на Молодочехів. Hlas Na-
roda доносить також, що проектовані суть пер-
сональні зміни Politik також потверджують
докази про таємні розпорядження до властей о я-
зикових справах. Днівник той впевнено, що
правительство окрім розвязання палати не гадає
впливати на вибори, але розпочинати уголовні
акції. Нині все залежить від виборців. Супротив
грозьби адміністративного гноблення — чеські ви-
борці повинні добре застановити ся над тим, чи
добре роблять, вижути послів з гори обструк-
цію.

Они повинні обмежити ся лише що до по-
літичних засад, а вибір тактики лишити у-
знанню будучих послів. В новій палаті може
іменно утворити ся така консталіція, що опо-
зиція буде користнішою від обструкції.

Виконуючий комітет молодоческого сто-
ронництва видав відозву до чеського народу, в
котрій обговорює розвязане парламенту і визи-
ває его до вибору опозиційних кандидатів.
Против тієї відозви виступає дуже остро Nece-
fr. Presse проти ставляючи її слова Монархії
виказані до польських послів в Іслі.

В південній Африці війна клонить ся
до кінця. Войска ген. Роберта обсаджують
місто за містом і вскорі всі важливі місце-
вості будуть в їх руках а Бури будуть му-
сіли вже хочби задля недостачі муїції запе-
рестати війни. Після нинішніх телеграм обса-
дав ген. Френч місто Нарбертон послідну важ-
ливішу місцевість коло португальської границі
і забрав там богато земельних волів, 43 льо-
комотивів, богато оружия і поживи на три тиж-
дні. Також взяв Френч 100 Бурів до неволі.
З Оранії знову доносять, що під Вінбургом по-
бив Макдональд один відділ бурських, взяв 3
армати, 33 вогнів з поживою і 700 до 800 Бу-
рів. Против звістної проклямациі льорда Ро-
берта про анексію Трансвалю оголосило бур-
ське посольство з Фішером на чолі протест „до
свобідних народів“, заявляючи в нім, що ане-
ксія не може довести до злочину Бурами о-
ружия і закінчення війни. Анексія Трансвалю
єсть подоптансім прав народів.

Новини.

Львів дія 17-го вересня 1900.

— Відозва. Страшний огонь навістив наше
село Ущаю дія 18 серпня с. р. При сильнім
вітрі пішло за дві години 24 хат з господарськими
будинками, з усіми засобами збіжка і паші, а 34
родин лишилося на улиці. Мало хто встиг вихо-
пити що найпотрібнішу одежду та знарядя до-
машні; згоріло навіть кілько речей худоби. Са-
мої необезпеченості скоди в більше як на 15.000.
Догенер одержали відсутні погорільці поміч
тілько від поблизу громад, та ся порагівля не
вистарчить. Тут нема зерна, ні на поживу, ні на
сійбу, а холод напосідає, що треба на зиму хати,
одежі, обуві та й паші купити для худоби. Тому
відзвиваємося іменем тих нещастніх до всіх гро-
мад в краю: Просимо Вас Всіх, отці духовні,
Вас Всіх начальники громад, Вас Читальні
і Братства церковні — займіться широ гіркою
долею наших погорільців, збирайте ласкаво добро-
вільні датки на їх користь та присилайте призби-
ране на руки одного з підписаних. Бог за насиче
голодних і потішена засмучених щедро Вам
нагородить! На сім місяці дякуємо тим людям й
Сасова, Жулич, Черемошні і Білого Каменя, що
прийшли з помочию нашим погорільцям. Іменем
комітету о. Лев Сільський, Юрко Громичка
начальник громади, Е. Гурский.

— Огні. В Станиславові згорів дія 13 с. м.
великий склад дерева і паркетів купця Бретгольца
при ул. Бельведерській. Шкода дуже велика.

ДВА АНГЛІЙЦІ.

(З німецького — Ернеста Райнгольда Яма.)

(Дальше).

— А, наша поважна сусідка! Яка радість
для мене! Ви не боялися іти до того старого
гнізда лицарів розбішак?

— Чого ж би я тут могла бояти ся, де
так сказати я виросла? — відповіла Валерія. —
Перше бо, коли замок стояв якийсь час пуст-
кою, ми діти часто сюди уганяли. Навіть біла
жінка, що має тут являти ся, дававала
нам лише страху.

Панна Роггенгавзен окинула оком бездо-
гнану одіж Валерії і сказала:

— Мусите мені оповісти ту легенду, лю-
ба дитино. Як кожда стара панна, люблю дуже
такі історії.

— Не жартуйте лиш, яка в вас стара
панна, бо хиба би я мусіла так називати ся.
А о історії про білу жінчину дам вам книж-
ку нашого священика. Я сама хоч як була
цікава, ніколи тій жінчині не бачила. На
всякий спосіб раз лучилось мені тут щось
дивного.

Елеонора спітала з широти:

— Чи можу знати, люба сусідко?

Валерія засміяла ся.

— Цікавита противність білої жінчини.

— Ви мене дуже зацікавили! Чей не
чорний мужчина? Прошу, прошу, оповідже мені.

— Ей, змуджу вас тим дитинством.
— Щож ви о мені гадаєте? — промови-
ла з докором панна Елеонора і Валерія роз-
почала не вагуючись:

— Одного осіннього вечера бавились ми
тут в хованку, і я сковала ся до одного напів
розваленого підземного хідника, що, як кажуть,
веде аж понизше нашої фабрики. Нараз....

— Простіть; ви так красно оповідаєте —
перебила їй Елеонора — мушу вас поцілувати.
І панна Роггенгавзен поцілувала Валерію. —
Чого ж ви так налякали ся? Я ж не мужчина!
Прошу, прошу дальнє!

— Нараз побачила я на мурі страшенну
чорну жінчину. „Чого утікати, дитино?“ —
каже она до мене. — „Не маєш нічого для
старої циганки? Я тобі за те поворожу!“....
В найбільшому страху перешукала я свої кише-
ні і дала їй дрожачою рукою срібний ланцуз-
ок. — „Добре мала“ — сказала циганка, —
взяла мою руку і довго та поважно на неї
дивилася. Ти, дитинко будеш дуже щаслива,
або дуже непраслива, — премовила вкінци.

Елеонора голосно розсміяла ся.

— Я би вам майже то само виворожила
з ваших очей, люба дитино — сказала до
Валерії.

— Але она сказала що що іншого —
говорила Валерія дальше, сім'ючись. „Коли
стрітиш білу жінку, а она тебе поцілувє, будеш
паню на Ліндегу. На жаль біла жінка не
спішила ся і мене випередили другі. Але до-
сить тій дурниці! Ви щось страшно поважно
дивите ся, замість мене висміяти.

Панна Роггенгавзен дійстно стратила всі
веселість.

— Мушу ще раз вам придивити ся —
сказала. — Ні, за тим чолом нема підступу.

— Не розум'ю вас!

Панна Роггенгавзен почала знов жар-
тувати.

— Подумайте собі, я забобонна! Якої
краски моя одіж? Правда що біла? А не по-
цілувала я вас?

Дійстно Елеонора була одіта в цілком
білу одіж. Валерія засміяла ся і сказала:

— Хоч я направду налякала ся трохи,
коли ви мене поцілували.

— Саме то додає мені віри у ваше ща-
сте. Бо я зробила то мимоволі. Я мусіла вас
поцілувати.

— Га, коли ви tota біла жінка — сказа-
ла Валерія — то можу вам пожелати ща-
сте, бо лєгендаж каже, що она буде ще колись
дуже, дуже щаслива.

— Нараз з'явився перед обома дівчатами
Роберт Турнбелль. Елеонора взяла Валерію за
руку і сказала:

— Пане Турнбелль, передаю панну Фінк
під вашу опіку. Коби ви знали о яких тайнах
ми лише що говорили, то серце билось би вам
не аби як.

При тих словах поцілувала Валерію і
побігла. Роберт попросив Валерію, аби пішла
з ним до пані Турнбелль. Відтак почав сердеч-
но дякувати за недавну її прислугу, що справ-
ді була правдивим пожертвованем з її сторони.
Она відповіла, що та мала поміч, яку она єму
тоді подала, не варта її бесіди. Але Роберт

— Новий польський театр у Львові буде отворений в перших днях жовтня. В день отворення відбудеться о 10 год. рано посвячене будинку, котре сповнить архієп. Ісаакович. Опісля промовить в імені міста президент Малаховський, а в імені краю маршалок гр. Баден. Зарезервовано також голос для Е. Е. п. Нащестника. Після них промовить директор театру Павліковський, а відтак один з писателів драматичних і один з артистів. По підписанню акту театральна оркестра відограє візанту польських пісень, а о 12 годині відбудеться на ратуші сідане па кошт репрезентації міста. Святочне представлене розпочнеся о 6½ год. вечором з такою програмою: Прольот Яна Каспровича, „Янек“ опера Желенського і „Відлюди та поет“ Алекс. Фредра. Артистична комісія ухвалила, що білети на це представлене будуть платні, з виїмкою білетів для запрошеніх замісцевих гостей. Запрошені вішлися до Кракова до репрезентації міста та до представителів праси, штуки і літератури, до Варшави і Познані до представителів праси, літератури і штуки, до Праги до міської ради і до тамошніх директорів театру. Крім того дистанту запрошені: Семирадський, Сенкевич, Падеревський, Моджеевська, міністри гр. Голуховський і Пентак, губернатор австро-угорського банку Більнивський і мн. ін. Що до ціни білетів вступу до нового театру то не буде она о много перевищати ціни в Скарбківському театрі. На пр. партерова ложа на 8 осіб коштувати буде на драмат 8 з., партерове крісло від 2 з. до 60 кр., на галерії найдешевіша місця 25 кр. На оперетку ціни підвищаться о 30 прц., на опера о 60 прц.

— Модерний рабунок. В Бродах переміщував від кількох літ якийсь пан Дольг. Хто він був, звідки взявся, про це ніхто не питав, бо пан Дольг показався спокійним чоловіком, ба, навіть мали его за дуже розумного. бо носив окуляри, по німецьки говорив віденська, при склянці був завсідги героем, а его засади політичні віддали ему богато приклонників. Але до часу збан води носить — одна новачка проба втрутила того героя до зимніх стін вязниці, в которую він, — як показалося тепер — вже давніше познакомився. В Бродах жив старий жид-водонос, про кого говорено, що має богато грошей. На него то звернув очі Дольг. Умовивши ся зі своїм товаришем Мошком Зібенбергом, звали они старого жида-водоноса до мешкання

Дольга, той представив ся ему яко висший функціонар тайної поліції і заявив ему, що маєтого уважає за набутий в неправний спосіб, отже з обовязку свого мусів би его уважати, але з вродженої доброти серця не хоче позбавляти его дорогої свободи, лише жадає від него значнішої суми, аби, як сказав, заткати губу жандармам та поліціям, бо то дуже напастливі люди. Жид оправився, але Дольг при помочі свого товарина роздягнули его до нага і найшли при ньому 580 з., з чого 280 з. задержав Дольг у себе для жандармів, а решту забрав его товариш Мошко, котрий мав випровадити жида-водоноса на дворець зелінчай і там вручити ему тих 300 з. на дорогу, бо в Бродах заборонено ему дальше проживати. Переохоланий жида-водонос уляг злочинцям і дав ся повести як ягня на зелінчу. Але по дорозі запримітила люді якісь тайні зноси обох і дали знать жандармам; ті в сам час з'явилися на двірці. Мошко увізли, 300 з. і водонос освободили. Дольг, почувши про все, не стратив фантазій, він показав, що заслужив на титул політика. Зголосував ся сам до жандармерії і каже, що він чув про злочин сповнений Мошком на водоносі, а яко лояльний горожанин доносить о тім жандармерії. Але сей раз не попастися ему, водонос аж за пейси зловився, побачивши его, і потвердив, що то власне він сам був проводиром того рабунку. Мошко і Дольг увізено.

— Спроневірене в Маріямполі. Касиер банку для торговлі і промислу в Маріямполі Кіслер поручив восьмому банковому Штернбергові занести лист з грішми, в котрім було 1600 корон і надати его до Станіславова до філії австро-угорського банку. Коли лист пасів до Станіславова, директор Слатіна отворив его і знайшов в нім кусники паперу. Він зателеграфував зараз до Маріямполя, а слідство виказало, що Штернберг отворив лист і забрав гроши, а надав інший лист з кусниками паперу. Штернберга арештовано і відставлено до суду карного в Станіславові.

— Напад на архієпископа. До палати архієпископа Корігана в Піо-Йорку зайшов якийсь волоцюга і хотів конечно, дістати ся до спальні архієпископа, а стрігти ся з рішучим опором служби, покалічив слуг і пошишив дорогоцінні предмети в комізатах, викрикуючи при тім, що „всіх съяшеників треба вимордувати“. Его уважено, а інші ледви удалися уратувати его перед розлюченю товгою. Архієпископ розкірував ся з перестраху.

доказував, що та присула варта памятника, та що той памятник побудований вже в его серці.

— Не для того, що дотикало то моє особи і мені помогло, але тому що дало мені пізнати найхоробріше і найліпше серце на світі. Але на стілько часу ще мені присвятите, що позовите оповісти собі, яв я прийшов в то съмішне положене, в якім ви мене застали і з котрого мене виаратували. Бо ви знаєте лиш половину з того, як річи стоять.

І він висповідався, які невдачно поводить ся супротив стрия, котрий его обсице добродійствами і котрого він назвав одним з найліпших людей. Оповів о своїй науці, своїх розслідах і звірячім шпитали, що так противиться поглядам его стрия.

Мені аж страшно! — сказала Валерія, коли Роберт скінчив оповідати — Чи ви справді займаєте ся поважно вашими студіями? Велика любов до звірят, яку ви тоді в тім клопотливім положеню удавали, о много більше мені подобалася.

Він відповів:

— Я дуже добре знаю, що о нас Англійцях говорять, немов би ми робили всілякі непотрібні дивацтва. Прошу, вірте мені, що я дуже поважно займаю ся моєю науковою і що моя ціль цілком не інша як моєго стрия, а то охорона людського здоров'я. Так то противности стрічаються.

Назвавши ще Валерию своїм любим сповідником, відвів її до своїх.

Між тим як в замковій каплиці відбувалося хрещене малого Віля і майже всі мешканці замку разом з запрошеними міськими дістопниками там зібралися, чатувавши при головнім вході на зводженій мості, звістний наш Соммі на пачку — зі скаженим писом. Бо день перед тим доніс ветеринар, що удалось ему винайти

жаданого звіра. Вкінці почув Соммі, що хтось іде під замкову гору і побачив двигаря з великою скринею на плечах. Якийсь сграфітого горнув і мороз по нім перейшов.

— Гей, друже! — крикнув робітник, побачивши Сомміного.

— Не кричіть так! Що приносите? — спітав Турнбелів вірник, стараючись надати свою голосові твердість.

— Цілком звичайну скриню — відповів робітник коротко. — Від ветеринаря Боллінера. Але то не для вас, пане.

— Чому не для мене? Атже то подарунок для нашого похрестника. Чайже оклик звучить: „Боїть ся водив“.

— Так сказав ветеринар і так як мене тут бачите то і мій оклик, але, бачите, оно не конче відноситься до мене, хоч рада в тих словах найліпша, яку лише можна дати хрещеному чоловікові. Бо я не бою ся кождої води, на пр. черешневої то вже цілком ні. Тому оклик не гласить „боїть ся водив“ лише: пять франків! По німешки значить то: я вам скрині скоріше не дам, доки не буду мати пять франків!

— Маєте — сказав Соммі, дивлячись скосом на скриню.

— Добре! Але, як ласка, заждіть в розпаковані, аж я вийду за ворота. Похрестні подарунки дуже добре річ, але я на вашім місці волів би отвірати скриню повну фляшок з вином, як ось туту.

Сказавши то положив двигар свій тягар на землю, обтер руки фартухом, обернув ся і побіг дорогою на долину.

Соммі обійшов кілька разів скриню і нахилившись над неї наслухував. Крізь кілька малих отворів для воздуха чути було якесь перескаве і бренкіт ланцуха.

— Проклята істория! — погадав Соммі

— Пропав султан з перлами. Русин казе: „Пропав козак з дудами“, але не жалувані козака ані его дудів. Американці кажуть тепер „Пропав султан з перлами“, — а ім жаль не так самого султана як его перел, котрі він ховав в своїх подушках. Коли Американці набули від Ішланії Фалишинські острорів за 20 мільйонів доларів, дісталася ся ім з сими островами також маленька громадка острорів Сулю. Але Американці мусіли тут порозумітися окремо з султаном воєнного племені Моросів на сих островах, і він приняв американський протекторат, та панував собі спокійно дальше. Перед кількома неділями передав він управу островів американською офіцією, майорові Світ, а сам вибрався пібито на прогульку до Сінгапур. Однакож показалося, що там его нема, а Американці здогадують ся, що він вибрався до Парижа, та побоюються, що він забрав туди всі свої перли. Султан сей, має бачите найбільше перел і найкращі з цілого світу. Недалеко від его столиці Йольс знаходяться в морі великі лави перлівниць, з которых его піддані вибирають перли, і самими пайкрасшими платять ему податок. Султан висилає ті перли в пошевки від подушок, і так нарівив собі множеством подушок з перлами. Вибираючись в дорогу, взяв він 20 000 доларів і здається також подушки з перлами. В такім случаю в Парижи не забракне ему гроша. Впрочому зараз по его виїзді прийшло було до кровової бійки меж обома найпершими начальниками племен, і Американці мусіли мирити їх з оружям в руці.

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекція пошт і телеграфіз оповіщує: Новий договір поштовий зі Швайцарією. Для 12. серпня с. р. вістив заключений в Брегенці між австрійським і швайцарським з рядом поштовим новий договір поштовий, котрий з днем 1. вересня с. р. увійшов в жите.

Найважіші зміни, спонукані сим договором, суть слідуючі:

Вага листу для виміру оплати листової зісталася з сбіроті між Австрією і Швайцарією підвищена з 15 гр. на 20 гр. Пакети поштові

і почіхав ся поза ухом. — Але що там! Дитячих забавок там вправді нема, тілько жчи Соммі, що в Індії боров ся з людідами, буде бути бояти ся скрині? Одно дурацтво більше на ліндеїскім замку — то що то вадить?

Взяв скриню осторожно на плечі і зник з нею в брамі.

Ах, Аврора, предсідателько товариства для природного способу життя! Коли ти була причувала, що занесено в тій скрині до замку, то ти була би его не позвали палатою здоровля а пчерию розбійників! Бо та скриня не містила вправді ніякого скаженого пса, лише твоєго любимця, радість твоєго серця, пайрозумінішого між всіми чвороночними, твоєго товариша, плеканця, котрого ти після всяких правил науки гигієни виховувала, найздоровішого — хоч і найсухішого — між всіми псаами; одним словом: твоєго Мопперля. І на який сумний конець він ішов!

По чиїх хрещення в каплиці відбувся пир і то в тіни широких лип на замковій терасі в огороді. І після правил старого Турнбелля не могло більше людей перебувати довший час в комнатах. Гостям то подобалося тим більше, що стіл був прибраний по книжески. Ціле накриття було срібне, довкола прекрасні пахучі цвіти і дерева. По середині стола вдіймала ся посеред зелених хорощів мармурна статуя Тигієї, богині здоровля, що з мисочками наповала змію. Старий Турнбелль вів паню бурмістрову до стола, бурмістр паню Турнбелеву, лісничий аптекареву, аптекар знов єго жену, съяшеник панну Кріппензецер, молодий Турнбелль панну Валерию Фінк, а пан Фінк панну Ріггенгавзен.

При другому, дальшім столі її слуги і служниці дому, о скілько були в ліні від услуги; і они мали також свою Гігією, свою богиню здоровля поміж собою, а то панну Бетті-

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для жінок.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісті

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Ованес Огана“ — К. Лясковського
„Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“
за кождий чверть рік том

одержати як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицькі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будущому 1900-тім, а в 42-ім році її становлення буде виходити під тим самим як досі літературним напрямом, з задережанем і на будуче дотеперішнього отрудництва в спеціальних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроюми і взірцями робіт жіночих) і
GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись незалежно від заспокоєння потреб ума образованої жінки, запевнює їй практичну хосеність ствердженої вартості.

Обітниця богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всі проспектові оголошення, уникали ми досі з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публіка відповіла на проявленій в Tygodnik-u напрям дійствами доказами признания, становленими для редакції цінну захисту до постійності на обіграній дорозі.

Одиночкою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одноким зобов'язанем, яке приймаємо, єсть стояти і даліше на основі тих пересвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати трекалим звеном між часописом а читателями, а подаючи їм інформації в проявів дійствного життя, вибирати зноміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як досі без тіни упереджень, сторонично ненависті і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусі і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи в уваги печаливого і безпереривного постійного забезпечення сотрудництвом нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділі белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будущий рік.

Маємо запевнені праці: Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицького, Володислава Ст. Реймонтта, Севера (Ген. Маційовського), Володислава Умільського і багатьох інших.

В відділі поезії звістні читателям пера: Казимира Глинського, Миріяма, Лянного, Ор-Ота і інших, обіцяли нам свої твори на наступний рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонтта

повість п. з.:

I по багатьох днях. — I по багатьох літах....

Севера

повість п. з.:

Легенда.

Услівля передплати разом з премією:

У Львові і Krakowі:

Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Шіврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичині з поштовою пересилкою;	
Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Шіврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНІЙ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Агенція і Експедиція „TYGODNIKA“ у ЛЬВОВІ

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всій книгарні і контори письм.